

URZĄD STATYSTYCZNY W GDAŃSKU
STATISTICAL OFFICE IN GDAŃSK

LEŚNICTWO w województwie pomorskim w latach 2009-2013

FORESTRY in Pomorskie Voivodship in the years 2009-2013

2014

Informacje i opracowania statystyczne
Statistical information and elaborations

URZĄD STATYSTYCZNY W GDAŃSKU
STATISTICAL OFFICE IN GDAŃSK

LEŚNICTWO
w województwie pomorskim w latach 2009-2013

FORESTRY
in Pomorskie Voivodship in the years 2009-2013

ZESPÓŁ REDAKCYJNY EDITORIAL BOARD

Przewodniczący *President*

Jerzy Auksztol

Redaktor główny *Editor-in-chief*

Małgorzata Buńko

Członkowie *Members*

Gabriela Adamska-Szreder, Beata Bojarska, Barbara Brzezińska,
Wiesława Bryłowska, Sylwia Czajka, Arkadiusz Grzenia,
Małgorzata Kloz, Justyna Kulewska, Jacek Maślankowski,
Magdalena Poleszuk, Małgorzata Poszumaska, Aleksandra Sarnowska,
Andrzej Sirocki, Danuta Walicka

Tłumaczenie *Translation*

Małgorzata Kruszewska, Magdalena Poleszuk

**Projekt okładki, grafika
i skład komputerowy *Cover design, graphics
and computer typesetting***

Małgorzata Kloz

WYDAWCA *EDITOR*

Urząd Statystyczny w Gdańsku *Statistical Office in Gdańsk*
ul. Danusi 4, 80-434 Gdańsk
tel. 58 768 31 00, 768 31 30, fax 58 768 32 70,
e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl
<http://gdansk.stat.gov.pl>

**Przy publikowaniu danych US
prosimy o podanie źródła**

***When publishing SO data
please indicate source***

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Gdańsku przekazuje Państwu publikację *Leśnictwo w województwie pomorskim w latach 2009-2013* zawierającą statystyczną charakterystykę lasów. Jest to kolejne opracowanie, wydawane w cyklu pięcioletnim, w całości poświęcone tej tematyce.

Publikacja składa się z uwag ogólnych i metodycznych oraz części tabelarycznej. Uwagi ogólne i metodyczne wyjaśniają zakres tematyczny prezentowanego materiału, zasady grupowań oraz zawierają definicje stosowanych pojęć. Tablice statystyczne ujęto w siedmiu rozdziałach tematycznych, które charakteryzują: zasoby leśne, zagospodarowanie lasu i zadrzewienia, gospodarcze wykorzystanie lasu, zagrożenie i ochronę środowiska leśnego oraz przyrody, łowiectwo, zatrudnienie i wynagrodzenia w leśnictwie, kadry dla leśnictwa, podmioty gospodarcze oraz nakłady inwestycyjne i środki trwałe w leśnictwie.

Wybrane dane zaprezentowano w przekroju terytorialnym – według podregionów, powiatów i gmin. Całość wzbogacona została wykresami.

Przyjęta w opracowaniu terminologia, zastosowane klasyfikacje i grupowania danych umożliwiają ich wykorzystanie do porównań z danymi ogólnokrajowymi i innych województw.

Wyrażam nadzieję, że niniejsza pozycja przyczyni się do wzbogacenia Państwa zasobów informacji o leśnictwie w naszym regionie.

Jerzy Auksztol

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Gdańsku

Gdańsk, grudzień 2014 r.

Preface

The Statistical Office in Gdańsk presents the publication Forestry in Pomorskie Voivodship in the years 2009-2013 comprising statistical characteristics of forests. It is a successive publication issued in a five-year cycle, wholly dedicated to this subject.

The publication consists of general notes and methodological notes as well as statistical tables. The general notes and methodological notes explain thematic scope of the presented material, principles of grouping and presents definitions of applied notions. The tables have been grouped in seven the mating chapters comprising: forest resources, management of forests and trees and shrubs outside the forest, economic exploitation of the forest, forest environment and nature: threats and protection, hunting, employment and wages and salaries in forestry, forestry staff, economic entities and investment outlays and fixed assets in forestry.

The selected data are presented in territorial cross-sections – according to subregions, powiats and gminas. The publication has been enriched with graphs.

The applied terminology, classification and data grouping allow for comparisons with the country and regional data available from the statistical yearbooks.

I trust that the presented publication will help to enrich your knowledge of forestry in our region.

Jerzy Auksztol

*Director
of Statistical Office
in Gdańsk*

Gdańsk, December 2014

Spis treści**Contents**

		Str. Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	3
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	11
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	15
Objaśnienia znaków umownych. Skróty	<i>Symbols. Abbreviations</i>	34

Tabl.
Table

TABLICE PRZEGLĄDOWE**REVIEW TABLES**

Wybrane dane o leśnictwie w województwie pomorskim	<i>Selected data on forestry in Pomorskie Voivodship</i>	I
Wybrane dane o leśnictwie w województwie pomorskim według podregionów w 2013 r.	<i>Selected data on forestry in Pomorskie Voivodship by subregions in 2013 ...</i>	II
Wybrane dane o leśnictwie w województwie pomorskim na tle innych województw w 2013 r.	<i>Selected data on forestry in Pomorskie Voivodship against other voivodships in 2013</i>	III

TABLICE SZCZEGÓŁOWE**PARTICULAR TABLES****Dział I****Chapter I****ZASOBY LEŚNE****FOREST RESOURCES**

Zasoby leśne wszystkich form własności	<i>Forest resources of all forms of ownerships</i>	
Powierzchnia gruntów leśnych	<i>Forest land</i>	1
Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość według podregionów, powiatów i gmin ...	<i>Forest land and forest cover by subregions, powiats and gminas</i>	2
Powierzchnia lasów według klas wieku drzewostanów	<i>Forest area by age class of tree stands</i>	3
Powierzchnia lasów według składu gatunkowego drzewostanów	<i>Forest area by species structure of tree stands</i>	4
Powierzchnia lasów według typów siedliskowych lasu	<i>Forest area by forest habitat type</i>	5
Zasoby drzewne na pniu według klas wieku drzewostanów	<i>Growing stock of standing wood by age class of tree stands</i>	6
Zasoby drzewne na pniu według składu gatunkowego drzewostanów	<i>Growing stock of standing wood by species structure of tree stands</i>	7

Zasoby leśne w lasach publicznych

Powierzchnia lasów publicznych według podregionów i powiatów
Powierzchnia lasów w zarządzie lasów państwowych według klas wieku drzewostanów
Powierzchnia lasów w zarządzie lasów państwowych według składu gatunkowego drzewostanów
Powierzchnia lasów w zarządzie lasów państwowych według typów siedliskowych lasu
Zasoby drzewne na pniu w lasach w zarządzie lasów państwowych według klas wieku i składu gatunkowego drzewostanów

Forest resources in public forests

<i>Public forest area by subregions and powiats</i>	8
<i>Forest area managed by the State Forests by age class of tree stands</i>	9
<i>Forest area managed by the State Forests by species structure of tree stands</i>	10
<i>Forest area managed by the State Forests by forest site type</i>	11
<i>Growing stock of standing wood in forests managed by the State Forests by age class and species structure of tree stands</i>	12

Zasoby leśne w lasach prywatnych

Powierzchnia lasów prywatnych według podregionów i powiatów
Powierzchnia lasów prywatnych według klas wieku drzewostanów
Powierzchnia lasów prywatnych według składu gatunkowego drzewostanów
Powierzchnia lasów prywatnych według typów siedliskowych lasu
Zasoby drzewne na pniu w lasach prywatnych według klas wieku i składu gatunkowego drzewostanów

Forest resources in private forest

<i>Private forest area by subregions and powiats</i>	13
<i>Private forest area by age class of tree stands</i>	14
<i>Private forest area by species structure of tree stands</i>	15
<i>Private forest area by forest site type</i>	16
<i>Growing stock of standing wood in private forests by age class and species structure of tree stands</i>	17

Dział II**ZAGOSPODAROWANIE LASU
I ZADRZEWIENIA****Chapter II****MANAGEMENT OF FORESTS
AND TREES AND SHRUBS
OUTSIDE THE FOREST**

Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane	1(18)
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane w lasach prywatnych według podregionów i powiatów	2(19)
Powierzchnia gruntów nieleśnych zalesionych i przeznaczonych do zalesienia według podregionów i powiatów	3(20)
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień	4(21)
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień według podregionów i powiatów	5(22)

**Dział III
GOSPODARCZE WYKORZYSTANIE
LASU**

Pozyskanie drewna
Pozyskanie drewna według form własności i sortymentów
Pozyskanie drewna (grubizny) w lasach prywatnych według podregionów i powiatów
Skup owoców leśnych oraz grzybów leśnych

**Chapter III
ECONOMIC EXPLOITATION
OF THE FOREST**

<i>Removals</i>	1(23)
<i>Removals by ownership forms and ranges</i>	2(24)
<i>Removals (timber) in private forests by subregions and powiats</i>	3(25)
<i>Procurement of forest fruits and forest mushrooms</i>	4(26)

**Dział IV
ZAGROŻENIE I OCHRONA
ŚRODOWISKA LEŚNEGO
ORAZ PRZYRODY**

Grunty leśne wyłączone z produkcji leśnej na cele nieleśne
Pożary lasów
Pożary lasów według przyczyn powstania
Obiekty o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona
Parki narodowe
Parki narodowe według kategorii gruntów w 2013 r.
Parki narodowe według kategorii ochronności w 2013 r.
Parki narodowe według form własności
Ochrona lasu w parkach narodowych
Pozyskanie drewna w parkach narodowych według kategorii cięć
Szkodnictwo i ochrona przed szkodnictwem w parkach narodowych
Rezerwy przyrody
Parki krajobrazowe według kategorii gruntów
Obszary chronionego krajobrazu
Pomniki przyrody
Indywidualne formy ochrony przyrody
Stan liczebny ważniejszych zwierząt chronionych
Powierzchnia lasów ochronnych
Powierzchnia lasów ochronnych w zarządzie Lasów Państwowych według kategorii ochronności

**Chapter IV
FOREST ENVIRONMENT
AND NATURE: THREATS
AND PROTECTION**

<i>Forest land designated for non-forest purposes</i>	1(27)
<i>Forest fires</i>	2(28)
<i>Forest fires by causes</i>	3(29)
<i>Objects of special natural value under legal protection</i>	4(30)
<i>Area of special natural value under legal protection</i>	5(31)
<i>National parks</i>	6(32)
<i>National parks by land categories in 2013</i>	7(33)
<i>National parks by category of protectiveness in 2013</i>	8(34)
<i>National parks by ownership forms</i>	9(35)
<i>Protection of forest in national parks</i>	10(36)
<i>Removals in national parks by category of cuts</i>	11(37)
<i>Harmful activities and prevention of harmful activities in national parks</i>	12(38)
<i>Nature reserves</i>	13(39)
<i>Landscape parks by land category</i>	14(40)
<i>Protected landscape area</i>	15(41)
<i>Nature monuments</i>	16(42)
<i>Individual forms of nature protection</i>	17(43)
<i>State of population of major protected animals</i>	18(44)
<i>Area of protective forests</i>	19(45)
<i>Area of protective forests under management of the State Forests by protection category</i>	20(46)

**Dział V
ŁOWIECTWO**

Koła i członkowie Polskiego Związku Łowieckiego oraz obwody łowieckie	
Ważniejsze zwierzęta łowne	
Odstrzał ważniejszych zwierząt łownych ...	
Główne gatunki zwierząt łownych w parkach narodowych	
Regulacja populacji zwierząt łownych w parkach narodowych	

**Chapter V
HUNTING**

<i>Clubs and members of the Polish Hunting Association and hunting districts</i>	1(47)
<i>Major game species</i>	2(48)
<i>Shooting of the major game species</i>	3(49)
<i>Major species of game animals in national parks</i>	4(50)
<i>Control of game animals population in national parks</i>	5(51)

**Dział VI
ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA
W LEŚNICTWIE. KADRY DLA
LEŚNICTWA****Pracujący**

Pracujący według statusu zatrudnienia w leśnictwie	
Pracujący według statusu zatrudnienia i sektorów własności w leśnictwie	
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy w leśnictwie	
Przyjęcia do pracy i zwolnienia z pracy w leśnictwie	
Przyjęcia do pracy w leśnictwie	
Zwolnienia z pracy w leśnictwie	
Przeciętne zatrudnienie w leśnictwie	

**Chapter VI
EMPLOYMENT AND WAGES
AND SALARIES IN FORESTRY.
FORESTRY STAFF****Employment**

<i>Employed persons by employment status in forestry</i>	1(52)
<i>Employed persons by employment status and ownership sectors in forestry</i>	2(53)
<i>Employees hired on the basis of an employment contract in forestry</i>	3(54)
<i>Hires and terminations in forestry</i>	4(55)
<i>Hires in forestry</i>	5(56)
<i>Terminations in forestry</i>	6(57)
<i>Average paid employment in forestry</i>	7(58)

Warunki pracy

Zatrudnieni w zakładach objętych badaniem dotyczącym pracy w warunkach zagrożenia w leśnictwie	
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń w badanej zbiorowości w leśnictwie	
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia według grup czynników w leśnictwie	
Likwidacja lub ograniczenie zagrożeń w leśnictwie	
Świadczenia z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych w leśnictwie	

Working conditions

<i>Persons working in enterprises covered by the survey on hazardous conditions at work</i>	8(59)
<i>Persons working in hazardous conditions by groups and intensity of threats in surveyed community in forestry</i>	9(60)
<i>Persons working in conditions harmful and hazardous to health by groups of factors in forestry</i>	10(61)
<i>Liquidation or limitation of threats in forestry</i>	11(62)
<i>Benefits for working in harmful to health and strenuous conditions in forestry</i>	12(63)

Tabl.
Table

Odszkodowania i koszt odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	<i>Compensations and cost of compensations for occupational accidents and occupational diseases</i>	13(64)
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w leśnictwie	<i>Persons injured in accidents at work in forestry</i>	14(65)
Wypadki przy pracy w leśnictwie według wydarzeń i przyczyn	<i>Accidents at work in forestry by events and causes</i>	15(66)
Wynagrodzenia	<i>Wages and salaries</i>	
Wynagrodzenia brutto w leśnictwie	<i>Gross wages and salaries in forestry</i>	16(67)
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w leśnictwie	<i>Average monthly gross wages and salaries in forestry</i>	17(68)
Studenci i absolwenci szkół wyższych	<i>Students and graduates of higher education institutions</i>	
Studenci na kierunkach inżynieria środowiska, ochrona środowiska i technologie ochrony środowiska	<i>Students in environmental engineering, environmental protection and environmental protection technologies</i>	18(69)
Absolwenci studiów na kierunkach inżynieria środowiska, ochrona środowiska i technologie ochrony środowiska	<i>Graduates of environmental engineering, environmental protection and environmental protection technologies</i>	19(70)
Dział VII PODMIOTY GOSPODARCZE ORAZ NAKŁADY INWESTYCYJNE I ŚRODKI TRWAŁE W LEŚNICTWIE	<i>Chapter VII ECONOMIC ENTITIES AND INVESTMENT OUTLAYS AND FIXED ASSETS IN FORESTRY</i>	
Podmioty gospodarcze w leśnictwie	<i>Economic entities in forestry</i>	
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w leśnictwie	<i>Entities of the national economy recorded in the REGON register in forestry</i>	1(71)
Spółki handlowe według rodzaju kapitału w leśnictwie	<i>Commercial law companies by type of capital in forestry</i>	2(72)
Spółki handlowe według form prawnych w leśnictwie	<i>Commercial law companies by legal forms in forestry</i>	3(73)
Nakłady inwestycyjne i środki trwałe w leśnictwie	<i>Investment outlays and fixed assets in forestry</i>	
Nakłady inwestycyjne i środki trwałe w leśnictwie	<i>Investment outlays and fixed assets in forestry</i>	4(74)
Nakłady inwestycyjne i środki trwałe w przedsiębiorstwach według grup środków trwałych w leśnictwie	<i>Investment outlays and fixed assets in companies by fixed assets groups in forestry</i>	5(75)

Spis wykresów**List of charts**

		<u>Str.</u> <u>Page</u>
Lesistość w województwie pomorskim na tle innych województw w 2013 r.	<i>Forest cover in Pomorskie Voivodship against other voivodships in 2013</i>	36
Struktura powierzchni lasów w województwie pomorskim według form własności oraz podregionów i powiatów w 2013 r. ...	<i>Structure of forest area in Pomorskie Voivodship by forms of ownership as well as subregions and powiats in 2013</i>	37
Struktura powierzchni lasów według klas wieku drzewostanów w 2013 r.	<i>Structure of forest area by age class of tree stands in 2013</i>	38
Struktura powierzchni lasów według składu gatunkowego drzewostanów w 2013 r.	<i>Structure of forest area by species structure of tree stands in 2013</i>	38
Struktura powierzchni lasów według typów siedliskowych lasu w 2013 r.	<i>Structure of forest area by forest habitat type in 2013</i>	39
Struktura zasobów drzewnych na pniu według klas wieku drzewostanów w 2013 r.	<i>Structure of growing stock of standing wood by age class of tree stands in 2013</i>	39
Odnowienia i zalesienia	<i>Renewals and afforestations</i>	40
Pozyskanie drewna według sortymentów	<i>Removals by ranges</i>	40
Pożary lasów	<i>Forest fires</i>	41
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona	<i>Area of special nature value under legal protection</i>	41
Ważniejsze zwierzęta łowne w łowieckim roku gospodarczym 2012/13	<i>Major game species in 2012/13 hunting economic year</i>	42
Odstrzał ważniejszych zwierząt łownych w łowieckim roku gospodarczym 2012/13	<i>Shooting of the major game species in 2012/13 hunting economic year</i>	42
Pracujący według sektorów własności w leśnictwie	<i>Employed persons by ownership sectors in forestry</i>	43
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w leśnictwie	<i>Entities of the national economy recorded in the REGON register in forestry</i>	43

UWAGI OGÓLNE

Publikacja zawiera statystyczną charakterystykę lasów w 2013 r. na tle lat poprzednich.

Część tabelaryczna publikacji obejmuje 7 działów charakteryzujących zasoby leśne, zagospodarowanie lasu i zadrzewienia, gospodarcze wykorzystanie lasu, zagrożenie i ochronę środowiska leśnego oraz przyrody, łowiectwo, zatrudnienie i wynagrodzenia w leśnictwie, podmioty gospodarcze oraz nakłady inwestycyjne i środki trwałe w leśnictwie.

Podstawowym źródłem danych zawartych w publikacji są materiały z rocznej sprawozdawczości Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto wykorzystano dane Ministerstwa Środowiska, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Instytutu Badawczego Leśnictwa, Polskiego Związku Łowieckiego oraz Agencji Nieruchomości Rolnych.

Prezentowane informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w wieczyste przez:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”), nadzorowane przez Ministra Środowiska,
- jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
- jednostki organizacyjne innych ministrów i wojewodów (na mocy art. 40 ustawy z dnia 28 IX 1991 r. o lasach – tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 1153), gmin lub związków komunalnych oraz Agencji Nieruchomości Rolnych (na mocy art. 1 ustawy z dnia 29 XII 1993 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz zmianie niektórych ustaw – Dz. U. 1994 Nr 1, poz. 3, z późniejszymi zmianami oraz ustawy o lasach);

b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. status miasta na prawach powiatu);

GENERAL NOTES

This publication contains the statistical characteristics of forests in 2013 in comparison with the preceding years.

The tabular component includes 7 chapters describing: forest resources, forest and planting management, economic exploitation of the forest, threats to and protection of nature and forest environment, hunting, employment and wages and salaries in forestry, economic entities and investment outlays and fixed assets in forestry.

The regular annual reports of the Central Statistical Office of Poland are the basic source of data provided in the publication. Moreover, data of the Ministry of Environment, the General Directorate for Environmental Protection, the Bureau for Forest Management and Geodesy, the Directorate General of the State Forests, the Forestry Research Institute, the Polish Hunting Association and Agricultural Property Agency.

The information on forestry presented in the publication refers to:

1) **public forests** owned by:

a) *the State Treasury – managed and utilized temporarily or permanently by:*

- *the State Forests National Forest Holding (abbreviated to “the State Forests”) supervised by the Minister of Environment,*
- *nature protection units (national parks),*
- *organisational units supervised by different ministers and voivods (pursuant to Art. 40 of the Act of 28 IX 1991 on Forests – uniform text, Journal of Laws 2014 item 1153), gminas or municipal associations, and the Agricultural Property Agency (pursuant to Art. 1 of the Act of 29 XII 1993 Amending the Act on the Administration of Agricultural Property Owned by the State Treasury, and Amending Some of the Other Acts – Journal of Laws 1994, No. 1, item 3, with subsequent amendments, and pursuant to the Act on Forests);*

b) *gminas (including gminas which have also been cities with powiat status since 1999);*

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcyjnych i kółek rolniczych oraz oddane im w zarząd i bezpłatne użytkowanie,
- d) innych osób prawnych, np. kościołów i związków wyznaniowych, organizacji społecznych oraz spółek prywatnych.

Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007** opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późniejszymi zmianami);

2) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

Dane według **PKD 2007** oraz w **podziale terytorialnym** opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw. **Metoda przedsiębiorstw** (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production cooperatives,
- d) other legal persons, such as churches and religious groups, social organisations and private partnerships.

Data are presented:

1) according to **the Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2 PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments);

2) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government unit as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

Unless otherwise stated, the data by **PKD 2007**, as well as by **territorial division**, have been compiled using the method regarded as the **enterprise (entity) method**, which involves adopting the entire range of entities of the national economy as the basis for grouping all data describing the activity conducted by these entities, according to individual classification levels and territorial divisions.

Entities of the national economy are understood as legal entities, such as legal persons, organisational units without legal personality and natural persons conducting economic activity.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

Grupowania środków trwałych dokonano na podstawie **Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT)** wprowadzonej z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz. U. Nr 242, poz. 1622).

Dane prezentowane w układzie terytorialnym odpowiadają poszczególnym poziomom **Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS)**, opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573, z późniejszymi zmianami). Informacje w podziale według podregionów, powiatów i gmin oraz w podziale na miasta i wieś podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca** danych według stanu w końcu roku (np. powierzchnia lasów) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Ze względu na **elektroniczną technikę przetwarzania danych oraz na zaokrąglenia danych**, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and services) on their own account, in order to earn profits.

Grouping of fixed assets was made on the basis of the **Classification of Fixed Assets (KŚT)** was introduced on 1 I 2011 by a decree of the Council of Ministers (Journal of Laws No. 242, item 1622).

Data presented by territorial division are consistent with the **Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS)**, developed on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) in force in European Union countries. NTS in force since 1 I 2008 was introduced by a decree of the Council of Ministers Regulation of 14 XI 2007 (Journal of Laws No. 214, item 1573, with later amendments). Information by subregion, powiats and gminas as well as by urban and rural area has been given for each administrative unit. The term “**urban area**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural area**” is understood as rural gminas and rural areas in urban-rural gminas.

When **computing the data per one inhabitant** as of the end of a year (e.g. forest area), the population as of 31 XII was adopted.

Relative numbers (e.g. economic indicators, interest rates) have been, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher accuracy than those given in the tables.

Due to the **electronic technique of data processing and rounding data**, the sums of components may differ in certain cases from amount given in the item “total”.

Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

UWAGI METODYCZNE

ZASOBY LEŚNE

Do **powierzchni gruntów leśnych** – w rozumieniu ustawy o lasach – zalicza się grunty:

- o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona) lub przejściowo jej pozbawione (powierzchnia niezalesiona).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub stanowiące rezerwy przyrody, wchodzące w skład parków narodowych lub wpisane do rejestrów zabytków.

Kategoria ta w statystyce jest określana jako „**powierzchnia lasów**”;

- **związane z gospodarką leśną**, zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

Powierzchnia zalesiona obejmuje grunty pokryte uprawami, młodnikami i starszymi drzewostanami oraz plantacjami: topoli, nasiennymi i drzew szybkorosnących.

Powierzchnia niezalesiona obejmuje grunty:

- znajdujące się w produkcji ubocznej (tj. plantacje choinek, krzewów, poletka łowieckie na gruntach leśnych),
- przejściowo pozbawione drzewostanu i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach (tj. zręby, halizny, płazowiny),
- przewidziane do objęcia ochroną prawną (np. zaliczane do lasów śródleśne „oczka”, nieużytkowane płyty roślinności – hale i potoniny),
- przeznaczone do wyłączenia z produkcji grunty leśne wylesione (np. zalewiska i zapadliska na obszarze szkód górniczych).

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 5 lat oraz uprawy i młodniki I klasy wieku o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

METHODOLOGICAL NOTES

FOREST RESOURCES

The area of forest land – within the meaning of the Act on Forests – includes:

- land with a homogenous area of at least 0.10 ha, covered with forest vegetation (wooded area), or temporarily devoid of forest vegetation (non-wooded area).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks, or registered as nature monuments.

This category is in statistical terms referred to as “**the forest area**”;

- **land connected with silviculture**, used for the purposes of forest management, such as: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, water drainage devices, ground under electricity lines, forest parking lots and tourism facilities.

Wooded area includes any land covered with crops, greenwoods and older wood stands, as well as poplars, seed plantations and fast-growing tree species.

Non-wooded area includes:

- land utilised for by-production (such as: plantations of Christmas trees and bushes, and hunting fields within forest area),
- temporarily devoid of tree stands and designated for renewal in the nearest future (such as: felling sites, blanks, irregularly stocked open stands),
- land designated to be covered by legal protection (e.g. forest ponds, plants wasteland – mountain meadows and pastures),
- deforested forest land designated to be excluded from production (e.g. marshes and hollows in the area of mining damage).

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 5 years as well as crops and greenwoods in age category I with plantings less than 0.5 (full plantings at 1.0), designated for renewal in coming years.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Szkółka leśna lub **zadrzewieniowa** jest to teren, na którym odbywa się produkcja sadzonek drzew i krzewów do celów odnowień i zalesień albo zadrzewień.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszlorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębniami gniazdowymi co najmniej 30%) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlorębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnie warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew w różnym wieku i wysokości, przenikające się na wzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przestoje są to drzewa od II klasy wieku wzwyż (wykazujące miąższość grubizny) na gruntach leśnych niezalesionych i w uprawach nie zaliczane do składu gatunkowego oraz drzewa powyżej II klasy wieku rozmieszczone pojedynczo lub grupami w drzewostanach i przeznaczone do usunięcia w pierwszym 10-leciu.

Lesistość (wskaźnik lesistości) jest to stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni geograficznej kraju (danej jednostki terytorialnej: województwa, powiatu, gminy).

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (ogółem morskie wody wewnętrzne, powierzchniowe wody płynące

***Irregularly stocked open stands** are areas planted with trees in age category II (21-40 years) with plantings of up to 0.3 inclusive, or planted with trees in age category III or higher (41 years or more) with plantings of up to 0.2 inclusive, excluding tree stands in the renewal and to be renewed classes.*

***Forest nurseries or wooded nurseries** are areas on which seedlings of trees and bushes for renewal, forestation or wooding purposes are grown.*

***Tree stands in the restocking class** are tree stands which have reached or passed felling maturity, being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally, as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.*

***Tree stands in the class for restocking** include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.*

***Tree stands with throughfell construction** are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.*

***Hold-over trees** are trees at least in the age II category (showing timber thickening) on non-wooded forest land or in cultivation, not included in the species structure, as well as trees at least in the age II category, located individually or in groups in tree stands, and designated for removal within the nearest decade.*

***Forest cover** (forest cover indicator) is the percentage ratio of the forest area to the total geographical area of the country (or of a given territorial unit: voivodship, powiat, gmina).*

***Share of forest land in land area of the voivodship** is calculated as the percentage ratio of forest area and land connected with silviculture to the total area of the voivodship without lands under waters (internal marine waters, surface flowing waters and surface standing waters); since 2002 – pursuant to*

oraz stojące); od 2002 r. – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. (Dz. U. Nr 38, poz. 454) – do powierzchni lądowej zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

Zasobność drzewostanów oblicza się dzieląc cały zapas drzewostanów (miąższość drewna na pniju) przez ich ogólną powierzchnię.

Przyrost przeciętny drzewostanów stanowi średnią roczną wartość przyrostu ich miąższości w określonej liczbie lat życia.

Grupy rodzajowe drzew podano według gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie.

ZAGOSPODAROWANIE LASU I ZADRZEWIENIA

Zagospodarowanie lasu obejmuje zespół czynności gospodarczych mających na celu zachowanie lasu, powiększenie zasobów leśnych oraz wzmaganie wielostronnych funkcji ekologicznych i społecznych lasu.

Hodowla lasu obejmuje wszelkie prace z zakresu nasiennictwa i szkółkarstwa leśnego, odnowień na gruntach leśnych przejściowo pozbawionych drzewostanów, zalesień na gruntach nieleśnych, dolesień luk i przerzedzeń powstałych w drzewostanach, poprawek i uzupełnień, pielęgnowania siedlisk i drzewostanów oraz melioracji leśnych.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew,
- odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na gruntach leśnych z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Odnowienia sztuczne wykonywane są na powierzchniach otwartych, tj. na powierzchniach zrębów zupełnych, halizn i płazowin oraz powierzchniach pod osłoną drzewostanów (w wyniku cięć prowadzonych rębniami złożonymi).

the Minister of Regional Development and Construction Regulation of 29 III 2001 (Journal of Laws No. 38, item 454) – the land area includes also land under ponds and ditches utilised for agricultural purposes.

Tree stands resources are calculated by dividing the entire stock of tree stands (stocks of standing wood) by their total area.

The average increase in tree stands is the annual average rate of increase in the tree stand thickness in a given number of years.

Type groups of trees were presented according to the dominant species in a given tree stand.

MANAGEMENT OF FORESTS AND TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST

Forest management covers a wide range of management activities aimed at maintaining the forest, increasing forest resources, and reinforcing the multilateral ecological and social functions of the forest.

Forest breeding covers any works in the scope of seeding and forest nursing, renewals on forest land temporarily devoid of tree stands, afforestation on non-forest land, afforestation of tree stand gaps, corrections and supplements, as well as nursing of habitats, tree stands and forest drainage.

Renewals are understood as forming new tree stands in place of removed ones. This includes:

- artificial renewals, which are tree crops established through planting or sowing,*
- natural renewals, which are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered as full-value, and covering at least 50% of the area.*

Artificial renewals are performed on open areas, i.e. on complete felling sites, on blanks and on irregularly stocked open stands, and on the areas covered by tree stands (as a result of cuts performed through complex fellings).

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną, tj. na gruntach nieleśnych. Do zalesień gruntów nieleśnych zaliczamy zalesienia na gruntach rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej, nieużytkach oraz innych gruntach nadających się do zalesienia i określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W ramach odnowień i zalesień mieszczą się prace z zakresu:

- zakładania plantacji gatunków drzew szybkorosnących,
- przebudowy drzewostanów negatywnych, obejmujące zmianę ich składu gatunkowego i formy zmieszania.

Poprawki i uzupełnienia są to prace hodowlane mające na celu poprawę jakości hodowlanej oraz wzmocnienie potencjału produkcyjnego upraw i młodników, w których z różnych przyczyn powstały wypadki, luki i przerzedzenia wpływające na obniżenie w przyszłości masy drzewnej drzewostanów.

Do poprawek zalicza się czynności związane z dodatkowym wprowadzaniem sadzonek w uprawach sztucznego pochodzenia w wieku do 5 lat zakładanych na powierzchniach otwartych. Uzupełnienia polegają na dodatkowym wprowadzeniu sadzonek w starszych uprawach (ponad 5 lat) i młodnikach sztucznego pochodzenia w wieku do 20 lat.

Prezentowane w publikacji dane dotyczące poprawek i uzupełnień obejmują powierzchnię zredukowaną, obliczoną jako stosunek faktycznego zużycia sadzonek na jednostkę powierzchni do liczby sadzonek potrzebnej do całkowitego jej odnowienia (zalesienia). Jeżeli np. dokonując poprawek lub uzupełnień zużyto 4 tys. sztuk sadzonek, a do całkowitego i prawidłowego odnowienia 1 ha potrzeba byłoby (według norm przewidzianych dla danego siedliska, gatunku i wieku sadzonek oraz sposobu wykonania prac) 16 tys. sadzonek, to powierzchnia zredukowana wynosi 0,25 ha.

Pielęgnowanie lasu obejmuje zespół czynności gospodarczych związanych z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu, tj. spulchnianie gleby, niszczenie chwastów w uprawach prowadzanie podszytów, cięcia pielęgnacyjne,

Afforestation consists in establishing woodland crops on the land previously outside silviculture (not included in forest area). Afforestation of non-forest areas includes afforestation on agricultural land no longer utilised for agricultural purposes, or setaside, or on other land suitable for afforestation and earmarked for afforestation in the local physical management plans, or in accordance with relevant decisions concerning land development and management conditions.

The following works fall within the scope of renewals and afforestation:

- formation of plantations of fast-growing tree species,
- rebuilding of negative tree stands, involving modification of the species structure and mixed form of such tree stands.

Corrections and supplements are the breeding works aimed at improving the breeding quality and at increasing the production potential of crops and greenwoods, in which various gaps and thinnings have been created for various reasons, having an impact on the future decrease in the tree stand timber.

Corrections cover any activities connected with additional planting of seedlings in the crops of artificial origin, aged up to 5, established on open areas. Supplements consist of additional planting seedlings of older crops (aged more than 5), and greenwoods of artificial origin, aged up to 20.

The data on corrections and supplements presented in this publication refer to reduced area, calculated as the ratio of the actual use of seedlings per each unit of the area to the number of seedlings necessary for the full-scale renewal (planting). For instance, if 4 thous. seedlings were used for corrections and supplements. If the complete and correct renewal would require 16 thous. seedlings per 1 ha (in accordance with the standards applicable to a given species habitat, to the seedlings' age, and to the mode of performing a given task), then the reduced area equals 0.25 ha.

Forest tending covers a wide range of forest management activities connected with soil and tree-stand tending, such as soil loosening, weed removal in crops, brushwood planting, performing tending cuts and

i poprawianie formy poszczególnych drzew (podkrzesywanie itp.), utrzymanie gleby w czarnym ugorze w plantacjach drzew szybko rosnących.

Nazwą **uprawy** określa się drzewostan od momentu powstania do osiągnięcia zwarcia (zazwyczaj w wieku 10 lat).

Prace pielęgnacyjne właściwe dla upraw to: spulchnianie gleby, odchwaszczanie, usuwanie zbędnych sadzonek (czyszczenia wczesne) oraz poprawianie formy drzewek.

Pod pojęciem **młodnika** rozumie się drzewostan w okresie od momentu osiągnięcia zwarcia do rozpoczęcia procesu naturalnego wydzielania się drzew i oczyszczania strzał (zazwyczaj w wieku od 10 do 20 lat). Prace pielęgnacyjne właściwe dla młodników to usuwanie lub hamowanie wzrostu zbędnych, wadliwych lub przeszkadzających drzew (czyszczenia późne), formowanie strzał i koron drzew.

Wprowadzanie podszytów jest to sadzenie drzew lub krzewów, które powinny znajdować się stale w dolnej warstwie drzewostanu, spełniając w stosunku do gleby i drzewostanu głównego rolę pielęgnacyjną.

Dane dotyczące **pielęgnowania lasu** obejmują powierzchnie (określone szacunkowo), na których dokonywano wszystkich czynności związanych z pielęgnowaniem upraw i młodników, wprowadzaniem podszytów, formowaniem strzał i koron itp. Dane te nie obejmują powierzchni lasów, na której wykonano trzebieże (cięcia pielęgnacyjne prowadzone w drzewostanach z reguły w wieku powyżej 20 lat).

Trzebieże są to cięcia pielęgnacyjne regulujące zagęszczenie i rozmieszczenie drzew w drzewostanie oraz skład gatunkowy drzewostanu. Ich celem jest wzmocnienie przyrostu najlepszych drzew w drzewostanie, zachowanie jego naturalnej różnorodności biologicznej i stworzenie warunków dla odnowienia. Cięcia trzebieżowe rozpoczynają się w okresie dojrzenia drzewostanu, tj. z reguły w wieku powyżej 20 lat.

Melioracje, do których zalicza się agromelioracje i melioracje wodne, są to zabiegi mające na celu oczyszczenie powierzchni przed odnowieniem i zalesieniem, likwidację warstwy rudawca, ustalanie gleby podlegającej erozji

improving the condition of individual trees (removing lower branches or dead knots, etc.), and maintaining soil in black fallow in fastgrowing tree plantations.

Crops are understood as tree stands from the moment of their formation to the point of achieving density (usually at the age of 10).

Tending works specific to crops include the following: soil loosening, weed removal, removal of redundant seedlings (early cleaning), and improving the condition of young trees.

Greenwoods are understood as tree stands from the point of achieving density to the initiation of the natural tree separation and trunk-cleaning process (usually between 10-20 years of age). *Tending works specific to greenwoods include the following: removal or growth inhibition of redundant, faulty or thinning trees (later cleaning), and trunk and treetop formation.*

Brushwood planting consists in planting trees and bushes which should permanently belong to the upper layer of tree stands, serving the protection function for both the soil and the main tree stand.

The data on forest tending relate to the areas (defined on the basis of estimates) on which all the activities connected with crop and greenwood tending, brushwood planting, trunk and treetop formation, etc., have been performed. These data do not include the forest area on which clearings have been performed (tending cuts conducted in tree stands, in principle aged more than 20).

Clearings are tending cuts controlling both tree density and distribution in a tree stand, as well as the species structure of the tree stand. *Clearings are aimed at reinforcing the increase in the number of the best trees in a tree stand, preserving its natural biodiversity, and creating the conditions for renewal. Clearing cuts are initiated in the maturation period of a tree stand, i.e. usually above 20 years of age.*

Drainage, including agro-drainage and water drainage, covers any activities aimed at clearing the surface before its renewal and planting, as well as removing the hardpan layer and eroded soil, and improving the

oraz polepszenie produktywności gleby przez wprowadzanie pewnych gatunków roślin, nawożenie, odwadnianie, nawadnianie itp. Melioracje, o których mowa mają charakter lokalny i stwarzają warunki do odnowień i zalesień.

Ochrona lasu obejmuje czynności zapobiegające szkodom wyrządzanym w lesie przez czynniki przyrody ożywionej i nieożywionej oraz zanieczyszczenia przemysłowe, zwalczające choroby i szkodniki oraz usuwające zaistniałe szkody.

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne nasadzenia drzew i krzewów na terenach publicznych i prywatnych poza lasami i terenami zieleni w miastach i wsiach. Celem ich jest produkcja drewna i użytków nieдрzewnych, oddziaływanie na środowisko przyrodnicze oraz kształtowanie krajobrazu. Do zadrzewień nie zalicza się: lasów i gruntów leśnych, gruntów przeznaczonych prawomocnymi decyzjami do zalesienia, sadów, plantacji oraz szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni w miastach i wsiach (parki miejskie i wiejskie, lasy komunalne, zieleńce użyteczności publicznej), obszaru morskiego pasa nadbrzeżnego, ogrodów działkowych, nieruchomości otaczających obiekty zabytkowe.

Dane dotyczące pozyskania drewna z zadrzewień nie zostały uwzględnione w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny) zamieszczonych w dziale III „Gospodarcze wykorzystanie lasu”. Dane dotyczące pozyskania drewna z zadrzewień na gruntach prywatnych mają charakter szacunkowy.

GOSPODARCZE WYKORZYSTANIE LASU

Na miąższość pozyskanego drewna składa się **miąższość grubizny, drewna małowymiarowego (drobnicy) i karpiny**.

Do **grubizny** zalicza się drewno okrągłe wielkowymiarowe i średniowymiarowe.

Drewno wielkowymiarowe (W) jest to drewno o średnicy górnej od 14 cm (bez kory) mierzone w pojedynczych sztukach. W zależności od jakości i wymiarów drewno wielkowymiarowe dzieli się na cztery klasy: A, B, C, D oraz dwie podklasy: drewno ogólnego przeznaczenia i drewno specjalne. Drewno

productivity of the soil by planting certain plant species, fertilising, draining, watering, etc. Such drainage is of a local nature, and creates appropriate conditions for renewals and plantings.

Forest protection covers any activities oriented to preventing damage taking place in the forest by animate and inanimate nature factors, or by industrial pollution, as well as to fighting diseases and pests and removing actual damage.

Trees and shrubs outside the forest are productive and protective clusters in public and private areas excluding forests and green land with cities and rural. Their purpose is wood and non-timber production, impact on natural environment and landscape shaping. The term do not include forests, forest land and land designated for afforestation, in accordance with lawful decisions, orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries, estate green belts within cities and rural (city and rural parks, estate forests, public utility greenery), coastal belt zones, home gardens and allotments, and trees and shrubs surrounding monumental places.

The data on wood removal from plantings have not been included in the data on general wood removal (thickness), published in Chapter III "Economic exploitation of the forest". The data on wood removal from plantings on private land are based on estimates.

ECONOMIC EXPLOITATION OF THE FOREST

Total thickness of the removed wood is composed of: **merchantable timber (large timber), slash (lumber) and stump wood**.

The **timber** includes large-size and medium-size round wood.

Large-size wood (L) – wood with the upper diameter of 14 cm (excluding bark), calculated in single pieces. In respect of the quality and size, the large-size wood is divided into four classes: A, B, C, D and into 2 sub-classes: general purpose wood and special purpose wood. The large-size

wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia jest porównywalne z sortymentem określonym (według byłej nomenklatury SWW) jako drewno tartaczne; drewno wielkowymiarowe specjalne obejmuje drewno klasyfikowane jako sortymenty cenne – okleinę, sklejkę, załączankę, słupy teleenergetyczne.

Drewno średniowymiarowe (S) jest to drewno o średnicy górnej (bez kory) od 5 cm wzwyż i dolnej do 24 cm, mierzone w pojedynczych sztukach, w sztukach grupowo i stosach. W zależności od jakości i wymiarów drewno średniowymiarowe dzieli się na cztery grupy:

- S₁ – drewno dłużycowe; w grupie tej zawarte są sortymenty klasyfikowane zgodnie z przeznaczeniem jako drewno kopalniakowe i na stęple budowlane,
- S₂ – drewno do przerobu przemysłowego stosowe; według klasyfikacji przeznaczeniowej grupa obejmuje sortymenty stosowe takie jak: papierówka, szczapy i wałki użytkowe do wyrobu płyt wiórowych, suchej destylacji i garbnikowe,
- S₃ – drewno do przerobu przemysłowego okrągłe; zakresowo grupa odpowiada sortymentom klasyfikowanym jako żerdzie ogólnego przeznaczenia i do produkcji płyt,
- S₄ – drewno opałowe; pod względem wymiarowym i jakościowym odpowiada grubości opałowej.

Drewno małowymiarowe (drobnica; M) jest to drewno okrągłe o średnicy dolnej do 5 cm (bez kory), mierzone w sztukach grupowo lub w stosach. W zależności od jakości drewno małowymiarowe dzieli się na dwie grupy:

- M₁ – drewno do przerobu przemysłowego; grupa odpowiada sortymentowi określanemu jako drobnica użytkowa (głównie tyczki),
- M₂ – drewno opałowe; grupa obejmuje tzw. gałęziówkę.

Karpina to surowiec drzewny pozyskany z karp nie łupanych (drewno pniakowe) lub łupanych na szczapy i niewymiarowe kęsy.

Dane o ilości **skupionych owoców oraz grzybów leśnych** dotyczą świeżej masy tych produktów. Dla produktów skupionych w stanie suszonym dokonano zamiany na świeżą masę stosując umowne wskaźniki przeliczeniowe dla poszczególnych gatunków.

general purpose wood is comparable to the assortment defined (according to the previous Systematic Nomenclature of Goods) as sawmill wood. The large-size special purpose wood refers to the wood classified as commercially-valuable assortment – veneer, plywood, matchwood, electricity poles.

Medium-size wood (M) – wood with the upper diameter of 5 cm and more (excluding bark), and with the lower diameter of up to 24 cm, calculated in single pieces, in pieces as groups, and in stakes. In respect of the quality and size, the medium-size wood is divided into four groups:

- S₁ – timber wood; this group includes the assortments classified according to its purpose as piwood and wood for building props,
- S₂ – stake wood for industrial processing; according to the classification by purpose, this group includes the following stake assortments: pulpwood, slivers and rollers used in manufacture of chipboards and in dry distillation, and tan rollers,
- S₃ – round wood for industrial processing; in terms of its range, this group covers assortments classified as general purpose perches and perches used in manufacture of boards,
- S₄ – firewood; this corresponds in terms of size and quality to fire timber.

Slash (S) – round wood with the lower diameter of up to 5 cm (excluding bark), calculated in pieces as groups, or in stakes. In terms of quality, slash is divided into two groups:

- M₁ – slash used for industrial processing; this group corresponds to the assortment referred to as usable lumber (mainly poles),
- M₂ – firewood; this group includes the wood referred to as branchwood.

Stump wood is the wood material obtained from non-laminated stump (foamed wood) or stump laminated for slivers and undersized bits.

The data on the **amount of forest fruit and mushrooms** bought in the procurement refers to the fresh mass of these products. The products bought in the procurement as the dry mass were converted into the fresh mass by applying conventional calculation indicators for individual species.

ZAGROŻENIE I OCHRONA ŚRODOWISKA LEŚNEGO ORAZ PRZYRODY

Dane o **gruntach leśnych wyłączonych z produkcji leśnej na cele nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78, z późniejszymi zmianami). Prezentowane dane nie obejmują gruntów leśnych wyłączonych z produkcji z pominięciem powołanych powyżej przepisów.

Pod **pojęciem typu siedliskowego lasu** należy rozumieć kategorię siedlisk równoważnych pod względem przyrodniczym dla produkcji leśnej i charakteryzujących się określonym kompleksem elementów glebowogatunkowych, składem roślinności dna lasu oraz doborem składu gatunkowego drzewostanu.

Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody, a w szczególności: dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów; zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; siedlisk przyrodniczych; siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; krajobrazu; zieleni w miastach i wsiach; zadrzewień.

Ochrona ścisła oznacza całkowite i trwałe zaniechanie bezpośredniej ingerencji człowieka w stan ekosystemów, tworów i składników przyrody oraz w przebieg procesów przyrodniczych na obszarach objętych ochroną, a w przypadku gatunków – całoroczną ochronę należących do nich osobników i stadiów ich rozwoju; **ochrona częściowa** polega na ochronie gatunków roślin, zwierząt i grzybów dopuszczającą możliwość redukcji liczebności populacji oraz pozyskiwania osobników tych gatunków lub ich części; **ochrona krajobrazowa** oznacza zachowanie cech charakterystycznych danego krajobrazu.

FOREST ENVIRONMENT AND NATURE: THREATS AND PROTECTION

The data on forest land excluded from forest production and designated for non-forest purposes refer to any land which was subject to a charge in accordance with the Act of 3 II 1995 on the Protection of Agricultural Land and Forest Land (Journal of Laws No. 16, item 78, with later amendments). The data presented does not cover forest land excluded for production, irrespective of the above mentioned regulations.

Forest habitat-type – a generalised concept of group of stand on sites of similar suitability for forest production; the basic unit to the typological classification applied in Poland.

Nature protection consists of maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements of nature, and, in particular, plants, animals and fungi originally existing in the environment, as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals; natural habitats; habitats in danger of extinction, rare and protected species of plants, animals and fungi; objects of animate and inanimate nature, and plant and animal fossils; landscape; urban and rural greenery; plantings.

Strict protection refers to absolute and permanent exclusion of any direct human intervention in the protected areas, either in ecosystems, objects and elements of nature, or in the course of natural processes. With respect to species, it refers to a year-round protection of their representatives and stages of their growth; **partial protection** consists of plants, animals and fungi protection, which does not exclude the possibility of reducing the number in the population or the possibility of removal of plants, animals or fungi belonging to such species; **landscape protection** refers to conservation of the characteristic features of a given landscape.

Park narodowy obejmuje obszar chroniony wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Nadrzędnym celem parku jest zachowanie różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów. Utworzenie parku narodowego następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Park krajobrazowy jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Grunty rolne, leśne i inne nieruchomości znajdujące się w granicach parku krajobrazowego pozostawia się w gospodarczym wykorzystaniu.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny wyróżniające się krajobrazowo o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Sieć obszarów Natura 2000 to spójna Europejska Sieć Ekologiczna obszarów chronionych tworzona na terytorium Unii Europejskiej na podstawie art. 3 Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 V 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa). W skład sieci Natura 2000 wchodzi Specjalne Obszary Ochrony (SOO; ang. Special Areas of Conservation

***National parks** cover protected areas distinguished by their unique environmental, scientific, social, cultural and educational values, of an area of at least 1000 ha, where all the nature and landscape features are protected. The aim of creating national parks is to maintain biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features; to restore the proper state of resources and elements of nature; and to reconstruct distorted natural habitats of plants, animals and fungi. National parks are established by the virtue of a regulation of the Council of Ministers.*

***Nature reserves** cover areas preserved in their natural or slightly changed state, ecosystems, refuges and natural sites, as well as habitats of plants, animals and fungi, and formations and features of an inanimate nature, distinguished for their unique natural, scientific, cultural or landscape values.*

***Landscape parks** are areas protected for their natural, historical and cultural values as well as for their landscape features. The aim of creating landscape parks is to preserve, popularise and disseminate the values listed above in the form of sustainable development. Any arable land, forest land or other property within the boundaries of a landscape park is maintained in a state of economic cultivation and utilisation.*

***Protected landscape areas** cover areas distinguished, in terms of landscape, by diversified ecosystems. These areas are valuable due to their value in satisfying the needs of tourism and recreation, and their functions as ecological corridors.*

***Natura 2000 areas** are consistent with the European Ecological Network of protected areas, established on the territory of the European Union, pursuant to Art. 3 of Council Directive 92/43/EEC of 21 V 1992 on the conservation of natural habitats and of wild flora and fauna (referred to as the Habitat Directive). Natura 2000 areas consist of Special Areas of Conservation*

– SACs), wyznaczane zgodnie z zapisami Dyrektywy Siedliskowej oraz Obszary Specjalnej Ochrony (OSO; ang. Special Protection Areas – SPAs), sklasyfikowane zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 XI 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. Dyrektywa Ptasia). Celem tworzenia tej sieci jest zachowanie siedlisk naturalnych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnot Europejskich w stanie sprzyjającym ochronie w ich naturalnym zasięgu lub – tam, gdzie to stosowne – odtworzenie takiego stanu.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głazy narzutowe, jaskinie.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzonych skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mające znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne oraz śródpolne i śródleśne „oczka wodne”; kępy drzew i krzewów; bagna, torfowiska oraz wydmy; płaty nieużytkowanej roślinności; starorzecza; wychodnie skalne; skarpy, kamieńce itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz siedlisk, gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

(SACs), earmarked in accordance with the provisions of the Habitat Directive, and Special Protection Areas (SPAs), classified in accordance with Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council of 30 XI 2009 on the conservation of wild birds (referred to as the Birds Directive). The aim of establishing this network is to maintain natural habitats and species, which are the focus of the protective measures of the European Communities, in a condition which facilitates protection in their original form, or – where applicable – to restore such a condition.

Monuments of nature are single formations of an animate or inanimate nature, or of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value, and of distinctive individual features, such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

Documentation sites are scientifically and educationally important, undistinguished or distinguishable on the earth surface, places of the occurrence of various geological formations, fossil accumulations, mineral objects, caverns, rock caves and mined and abandoned open-cast and underground workings.

Ecological areas are fragments of ecosystems which are worth protecting due to their importance for biodiversity – natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, etc.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape which are worth protecting due to their scenic or aesthetic features.

Plant and animal species protection is aimed at ensuring the survival and adequate protection of plants, animals and fungi originally existing in the environment – rare and endemic species vulnerable or endangered with extinction, subject to species protection in accordance with international agreements, as well as maintaining species diversity and genetic diversity.

Lasy ochronne to obszary leśne podlegające ochronie ze względu na spełniane funkcje. Za ochronne mogą być uznane lasy, które:

- chronią glebę przed zmywaniem lub wyjąłowieniem,
- powstrzymują usuwanie się ziemi, obrywanie się skał lub lawin,
- chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów,
- ograniczają powstawanie lub rozprzestrzenianie się lotnych piasków,
- stanowią drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu,
- stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej,
- mają szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa państwa,
- są położone: w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców; w strefach ochronnych uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej; w strefie górnej granicy lasów.

ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W LEŚNICTWIE. KADRY DLA LEŚNICTWA

Dane o pracujących dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Do pracujących w leśnictwie zalicza się:

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy),
- pracodawców i pracujących na własny rachunek łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin,
- inne osoby pracujące na własny rachunek np. osoby wykonujące wolne zawody,
- osoby wykonujące pracę nakładczą,
- agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów).

Pracownicy pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy.

Protective forests are forest areas which are protected due to their functions. These may include forests which:

- protect soil from washing away or leaching,
- prevent ground from sliding, rocks from falling out, and avalanches,
- protect resources of surface or ground water and/or regulate hydrological relations in a drainage basin or on a divide,
- delimit formation or dissemination of volatile sands,
- comprise tree stands permanent damaged by industrial activity,
- comprise seedling tree stands, refuges for animals or sites for plants which are covered by species protection,
- are of special natural and scientific significance, or are significant for the defensive capability or security of the country,
- are located: within the administrative boundaries of cities and within up to 10 km from the administrative boundaries of cities with more than 50 thous. and inhabitants; within protected zones of health resorts and on health resort areas; in the upper border zone of forests.

EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN FORESTRY. FORESTRY STAFF

Data recording employment concern persons performing work providing earnings or income. Employment in forestry refers to:

- employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation),
- employers and own-account workers including contributing family workers,
- other self-employed persons, e.g. self-employed professionals,
- outworkers,
- agents (including contributing family workers and persons employed by agents).

Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or as defined for a given position, as well as persons whose working hours were reduced, e.g. due to hazardous conditions, or whose working time is longer, in accordance with regulations in force.

Pracownicy niepełnozatrudnieni są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

Dane o **przeciętnym zatrudnieniu**, tj. pracownikach zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, dotyczą pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Pracownicy sezonowi są to osoby, z którymi zawarto umowę o pracę na czas trwania pracy uzależnionej od pory roku lub warunków atmosferycznych.

Pracownicy zatrudnieni dorywczo są to osoby zatrudnione na stosunkowo krótki okres do wykonywania określonych prac pomocniczych.

Informacje o **ruchu zatrudnionych** obejmują pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo. Dane te dotyczą liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Part-time paid employees are persons who normally work on a part-time basis, in accordance with the provisions of their labour contracts, and who simultaneously declared that the given workplace is their main workplace.

Data on the **average paid employment**, i.e. employees hired on the basis of an employment agreement, refer to full-time paid employees (including seasonal and temporary employees), as well as to part-time paid employees, after converting them into full-time paid employees.

Seasonal employees are persons who are bound by a labour contract concluded for a specified period corresponding to the duration of a given task which depends on the season of the year or weather conditions.

Temporary employees are persons hired for a relatively short period in order to perform certain auxiliary works.

The information regarding **labour turnover** refers to full-time paid employees, including seasonal and temporary employees. These data refer to the number of hirings and the number of dismissals, and not to the number of persons. The number of hires and dismissals may be greater than the number of persons, since one person may change work several times within a year.

Hired persons are any persons starting work for the first time or for a subsequent time. Dismissed persons are any persons whose employment contracts were terminated by notice given either by the employee or by the employer (including group dismissals), as well as any persons who retired or were granted pension due to the inability to work, any persons who abandoned work, and for record-keeping purposes – any persons who died. Moreover, persons hired or dismissed include any persons transferred on the basis of inter-entities agreements, as well as persons returning to work and taking child-care leaves, unpaid leaves, or rehabilitation leaves.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Sprawozdawczością o warunkach pracy objęto podmioty, w których liczba pracujących wynosi 10 osób i więcej.

Informacje o warunkach pracy dotyczą:

- podmiotów sprawozdawczych bez względu na formę własności oraz formę organizacyjno-prawną,
- w ramach podmiotów sprawozdawczych dotyczą pracowników: pełnozatrudnionych, sezonowych, zatrudnionych dorywczo, niepełnozatrudnionych, dla których głównym miejscem pracy jest jednostka sprawozdawcza oraz osób (uczniów) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Warunki pracy jest to zespół czynników występujących w środowisku pracy wynikających z procesu pracy oraz czynników związanych z wykonywaniem pracy. Na środowisko pracy składają się: czynniki fizyczne (np. oświetlenie, hałas, mikroklimat), chemiczne (np. substancje toksyczne) oraz biologiczne (np. bakterie), występujące na obszarze miejsca pracy, jak i na obszarze otaczającym zakład pracy.

Przez **zagrożenie szkodliwymi czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy** rozumie się wpływ na pracownika szkodliwych czynników występujących w procesie pracy, których stężenie lub natężenie przekracza obowiązujące NDS (najwyższe dopuszczalne stężenie) i NDN (najwyższe dopuszczalne natężenie), polskie normy lub inne normy higieniczne.

Przez **zagrożenie związane z uciążliwością pracy** rozumie się szkodliwy wpływ na pracownika czynności roboczych wykonywanych, np. w wymuszonej pozycji ciała, w warunkach ciężkiego wysiłku fizycznego lub w warunkach szczególnej uciążliwości.

The hire (dismissal) rate is calculated as the ratio of the number of hirings decreased by the number of persons returning to work after child-care leave (or the number of dismissals decreased by the number of persons granted child-care leave) during the survey period to the number of persons employed as of 31 XII of the previous year.

*Reports on **working conditions** covered the entities employing 10 persons or more.*

Information on working conditions refers to:

- *reporting entities, irrespective of ownership, and organisational and legal forms,*
- *within the reporting entities it refers to: full-time paid employees, seasonal and temporary employees, and part-time paid employees declaring that the reporting unit is their main workplace, as well as to persons (apprentices) hired on the basis of a labour contract concluded for the purpose related to vocational training.*

***Working conditions** include a group of factors occurring in the working environment, resulting from both the process of work and the factors related to performing work. Working environment consists of: physical factors (e.g. lighting, noise, micro-climate), chemical factors (e.g. toxic substances), and biological factors (e.g. bacteria), occurring within the place of work, as well as within the space surrounding the establishment.*

***Hazards related to working environment** refer to the impact exerted on employees by harmful factors arising in the process of work, if either concentration or intensity of such factors exceeds the values of HAC (the highest allowed concentration) and HAI (the highest allowed intensity), which are currently in force in Poland, or violates other hygienic standards.*

***Hazards related to strenuous working conditions** refer to the harmful impact on employees resulting from the works performed e.g. in a forced awkward position, requiring an intensified physical effort or involving particularly strenuous conditions.*

Hałas – są to dźwięki szkodliwe, które mogą powodować uszkodzenia słuchu i inne zmiany w organizmie lub mogą w istotny sposób utrudniać wykonywanie pracy.

Wibracja – są to drgania występujące podczas obsługi ręcznej narzędzi lub urządzeń udarowych (młotki nitownicze, młoty i dłuta pneumatyczne, piły motorowe, wiertarki, ubijaki, perforatory) oraz drgania występujące na stanowiskach pracy na skutek działania maszyn i urządzeń technicznych.

Mikroklimat zimny – warunki środowiska pracy określone za pomocą wskaźnika siły chłodzącej powietrza WCI.

Nadmierne obciążenie fizyczne jest to zagrożenie występujące podczas wykonywania prac wymagających, w okresie zmiany roboczej, wydatku energetycznego: dla mężczyzn około 8374 kJ (1 kJ = 0,24 kcal), dla kobiet około 4605 kJ.

Osobozagrożenia – jest to suma szkodliwych czynników działających na pracownika. Jeżeli na każdego pracownika działa tylko jeden czynnik szkodliwy, wówczas suma osobozagrożeń jest równa liczbie osób narażonych na czynniki szkodliwe.

Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia dotyczą również osób zagrożonych czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

Maszyny szczególnie niebezpieczne to przede wszystkim maszyny wymienione w załączniku IV do Dyrektywy 2006/42/WE – Dyrektywa wprowadzona ustawą z dnia 21 X 2008 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. Nr 199, poz. 1228), a mianowicie:

- pilarki tarczowe (jedno- i wielopiłowe) do obróbki drewna i podobnych materiałów lub do mięsa i podobnych materiałów,
- strugarki wyrówniarki do obróbki drewna z ręcznym posuwem,
- jednostronne strugarki grubiarki do obróbki drewna z ręcznym podawaniem lub odbieraniem,

Noise – any harmful sound which may result in hearing damage, or cause other changes in the body, or which may substantially obstruct the work.

Vibrations – any oscillations occurring during work with percussive tools or devices (riveting hammers, pneumatic hammers and chisels, motor saws, boring machines, rammers, perforators), and any other vibrations related to any machines and technical devices.

Cold micro-climate – working environment described by the wind chill index WCI.

Excessive physical extortion refers to the threat arising during the performance of any works requiring, during one shift, the expenditure of energy: for men – about 8374 kJ (1 kJ = 0.24 kcal), and for women – about 4605 kJ.

Hazards per capita – the sum of hazardous factors exerting influence on an employee. If each employee is under the influence of only one harmful factor, then the sum of hazards per capita is equal to the number of persons exposed to such hazardous factors.

The information regarding persons employed in hazardous conditions also covers persons exposed to harmful mechanical factors related to particularly dangerous machinery.

Particularly dangerous machinery comprises mainly machines mentioned in appendix IV to Directive 2006/42/EC (Directive adopted by the regulation of the Minister of Economy, Labour and Social Policy dated 21 X 2008 on the Fundamental Requiremental of Machines and Elements of Safety, Journal of Laws No. 199, item 1228), i.e.:

- circular saws (single or multi-blade) for working with wood and similar materials, as well as meat and similar materials,
- hand-fed surface planning machinery for woodworking,

- pilarki taśmowe do obróbki drewna i podobnych materiałów oraz do mięsa i podobnych materiałów,
- wielorzecionowe czopiarki do obróbki drewna z ręcznym posuwem,
- frezarki pionowe dolnowrzecionowe z posuwem ręcznym, do obróbki drewna i podobnych materiałów,
- przenośne pilarki łańcuchowe do drewna,
- i inne.

Przy ustaleniu zagrożeń należy korzystać z Polskiej Normy PN-80/Z/08052. Ochrona Pracy. Niebezpieczne i szkodliwe czynniki występujące w procesie pracy.

Dane o **wypadkach przy pracy**, poza indywidualnymi gospodarstwami rolnymi, uzyskiwane są ze statystycznych kart wypadków przy pracy.

Badaniem statystycznym objęte są **wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy**, niezależnie od tego czy na karcie wykazana została niezdolność do pracy, czy nie (z powodu np. hospitalizacji poszkodowanego, czy odmowy przyjęcia zwolnienia lekarskiego).

Dane o wypadkach przy pracy charakteryzują osoby, które uległy wypadkom indywidualnym i zbiorowym. Wszystkie informacje dotyczą liczby osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy **zgłoszonych w danym roku**.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również zbiorowym.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych,
- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
- w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

- *thicknessers for one-side dressing with manual loading and/or unloading,*
- *band-saws of workpieces for working with wood and meat,*
- *hand-fed tenoning machinery with several tool holders for woodworking,*
- *hand-fed vertical spindle moulding machinery for working with wood,*
- *portable chainsaws for woodworking,*
- *and others.*

While evaluating the hazards, a reference should be made to the Polish PN-80/Z/08052 Standard – Labour Protection. Dangerous and hazardous factors occurring in the process of work.

Data regarding accidents at work, excluding individual agricultural farms, are derived from statistical records on accidents at work.

Statistical surveys cover all accidents at work, as well as any other accidents treated equally to accidents at work, whether the inability to work was recorded or not (e.g. due to hospitalisation of the injured or his/her refusal take a doctor's leave).

Data on accidents at work refer to individual accidents, as well as to mass accidents. All information concerns the number of persons injured in accidents at work reported in a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

Accident at work is understood as a sudden event caused by any external factor which leads to injury or death and which happened:

- *during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employer,*
- *during or in connection with performance of any other activities for the benefit of the employer, even without instructions,*
- *when the employee remained at the disposal of the employers, on the way between the seat of the employer and the place of performing any duty related to the employment contract.*

Na równi z wypadkiem przy pracy traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała. **Za śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według wydarzeń bezpośrednio je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz przyczyn wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, organizacją pracy, nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). **Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn**, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Składnikami **wynagrodzeń w leśnictwie** są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku do podziału, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

*Any accident of an employee is treated **equally to the accident at work** if it occurred:*

- *during a business trip,*
- *during training in the scope of common self-defence,*
- *during performance of any tasks ordered by trade unions operating at the employer.*

***A serious accident at work** is an accident which results in any serious bodily harm, such as loss of sight, hearing, speech, fertility, or in other bodily harm or health-related problems disrupting primary bodily functions, as well as incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, or permanent, total or significant inability to work, or any permanent significant disfigurement or distortion of the body. **A fatal accident at work** means any accident which results in the death of an injured person, whether at the site of the accident or within a period of 6 months after such accident.*

Accidents at work are classified, inter alia, according to modes of injury which directly cause such accidents (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident), as well as according to causes of accidents (all short-comings and irregularities connected with material factors, work organization, incorrect employee actions). Each accident at work is the result of a single event, but frequently involving several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents.

***Wages and salaries** include any monetary payments, as well as the value of benefits in kind or their equivalents payable to employees for the work performed.*

*Components of **wages and salaries in forestry** are as follows: personal wages and salaries, payments in respect of participation in distributable profits, non-personal wages and salaries, agency and commission wages and salaries, fees, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.*

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników.

Dane o wynagrodzeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika. Wskaźniki dynamiki obliczono w warunkach porównywalnych.

Dane dotyczące **szkolnictwa wyższego** prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z roku akademickiego.

Przez **studentów szkół wyższych** rozumie się osoby zarejestrowane na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, łącznie ze studentami po ostatnim roku studiów bez egzaminu dyplomowego oraz korzystającymi z urlopów dziekańskich. Słuchacze studiów podyplomowych i doktoranckich tworzą odrębne zbiorowości.

***Personal wages and salaries in forestry** are comprised of: basic wages and salaries, premiums and awards, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, and for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness), and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries refer to: employees hired on the basis of an employment agreement, persons engaged in outwork, as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose related to vocational training.*

***The average monthly (nominal) wages and salaries** per one paid employee are calculated considering:*

- *personal wages and salaries, excluding wages and salaries of outworkers and apprentices, as well as persons employed abroad,*
- *payments from profit and balance surplus in cooperatives,*
- *annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,*
- *fees paid to selected groups of employees.*

Data regarding wages and salaries are expressed in gross terms, i.e. including advances in respect of the personal income tax and also employee's contributions to the compulsory social insurance (retirement, pension and illness). The indicators of dynamics were measured under comparable conditions.

*The data regarding **higher education** have been presented as of 30 XI. The data regarding graduates reflect the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown according to an academic year.*

***Students of higher education institutions** are any persons registered as full-time or part-time students, including any students who completed the final year of studies but did not take the diploma exam, as well as students on sabbatical. Students of postgraduate studies and doctoral studies form separate groups.*

PODMIOTY GOSPODARCZE ORAZ NAKLĄDY INWESTYCYJNE I ŚRODKI TRWAŁE W LEŚNICTWIE

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, mające na celu stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

ECONOMIC ENTITIES AND INVESTMENT OUTLAYS AND FIXED ASSETS IN FORESTRY

Investment outlays are financial or tangible outlays aimed at creating new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments. Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays of fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (including buildings and places, as well as civil engineering works), of which, among other things, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and fittings),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred in purchasing land and second-hand fixed assets, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (included exclusively in data expressed at current prices), except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.

Other outlays include outlays on so-called initial investment, as well as other investment-related costs. These outlays do not increase the value of fixed assets.

Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential premise and cooperative right to non-residential (utilitarian) premise.

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 330, z późniejszymi zmianami).

Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych** należy rozumieć wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia.

Wartość netto środków trwałych odpowiada wartości brutto pomniejszonej o wartość zużycia.

Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

Dane o środkach trwałych opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Zgodnie z tą metodą wszystkie środki trwałe danej jednostki zalicza się do tej sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007, do której zaliczono ją na podstawie przeważającego rodzaju działalności.

Wartość nakładów inwestycyjnych i wartość środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób – ustalono szacunkowo.

The data on fixed assets do not include the value of land which since 1 I 1991 has been recognised as fixed assets, pursuant to the decree of the Council of Ministers of 12 XII 1990 (Journal of Laws No 90, item 529), and the right of perpetual usufruct of land which since 1 I 2002 has been recognised as fixed assets, pursuant to the Accounting Act of 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws of 2013 item 330, with later amendments).

The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing fixed assets, without deducting the consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices should be understood as the purchase or manufacturing value at current prices.

The net value of fixed assets corresponds to the gross value decreased by the value of consumption.

The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilisation of the fixed assets.

The degree of consumption is defined as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

Data on fixed assets were compiled using the enterprise method. According to this method all fixed assets of the entity are included in the section of the Polish Classification of Activities PKD 2007 into which the entity was included based on the predominant type of its activity.

The values of investment outlays and fixed assets:

- were compiled on the basis of statistical reports – with respect to legal persons and organisational entities without legal personality, employing more than 9 persons, as well as with respect to natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing more than 9 persons,
- were based on estimation – with respect to legal persons and organizational entities without legal personality, employing up to 9 persons, as well as with respect to natural persons conducting economic activity and civil law partnership employing up to 9 persons.

Objaśnienia znaków umownych *Symbols*

- Kreska (-) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;
- (0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
- Kropka (*) – zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak # – oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Official Statistics.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- „W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
“Of which” *indicates that not all elements of the sum are given.*
- Comma (,) – used in figures represents the decimal point.

Skróty Abbreviations

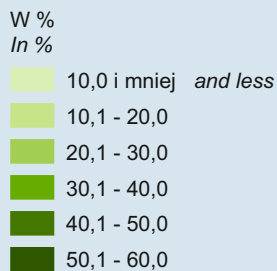
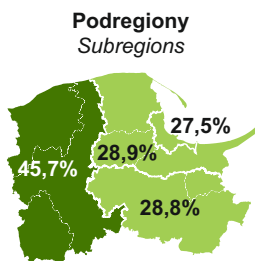
tys.	= tysiąc	tabl.	= tablica
<i>thous.</i>	= <i>thousand</i>		<i>table</i>
mln	= milion	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
<i>m.</i>	= <i>million</i>	nr (Nr)	= numer
zł	= złoty	<i>No.</i>	= <i>number</i>
<i>PLN</i>	= <i>złoty</i>	art.	= artykuł
r.	= rok	<i>Art.</i>	= <i>article</i>
szt.	= sztuka	poz.	= pozycja
	<i>units</i>	ust.	= ustęp
t	= tona	str.	= strona
	<i>tonne</i>	m.in.	= między innymi
cm	= centymetr	<i>i.a.</i>	= <i>among others</i>
	<i>centimetre</i>	itp.	= i tym podobne
m ²	= metr kwadratowy	<i>etc.</i>	= <i>and the like</i>
	<i>square metre</i>	tzw.	= tak zwany
m ³	= metr sześcienny	tj.	= to jest
	<i>cubic metre</i>	<i>i.e.</i>	= <i>that is</i>
km	= kilometr	np.	= na przykład
	<i>kilometre</i>	<i>e.g.</i>	= <i>for example</i>
ha	= hektar	WE	= Wspólnoty Europejskie
	<i>hectare</i>	<i>EC</i>	= <i>European Communities</i>
kJ	= kilodżul	SWW	= Systematyczny Wykaz Wyrobów
	<i>kilojoule</i>		
kcal	= kilokaloria		
	<i>kilocalorie</i>		

LESISTOŚĆ W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2013 R.

Stan w dniu 31 XII

FOREST COVER IN POMORSKIE VOIVODSHIP AGAINST OTHER VOIVODSHIPS IN 2013

As of 31 XII

**STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM
WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2013 R.**

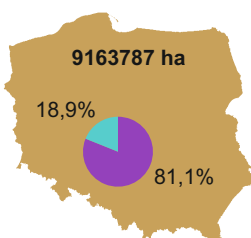
Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF FOREST AREA IN POMORSKIE VOIVODSHIP

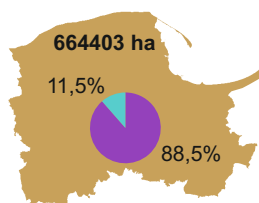
BY FORMS OF OWNERSHIP AS WELL AS SUBREGIONS AND POWIATS IN 2013

As of 31 XII

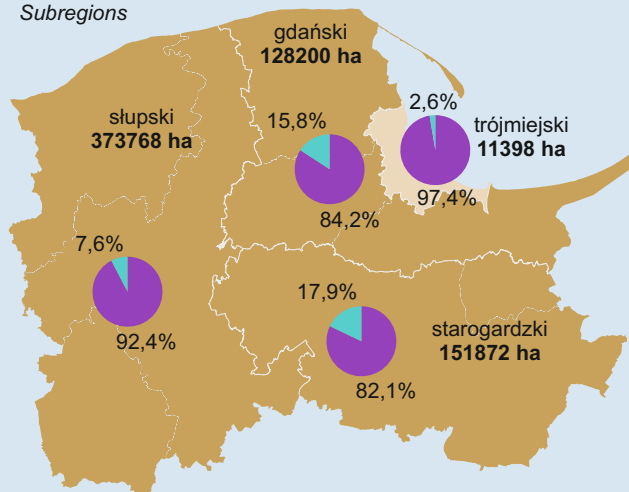
Polska
Poland

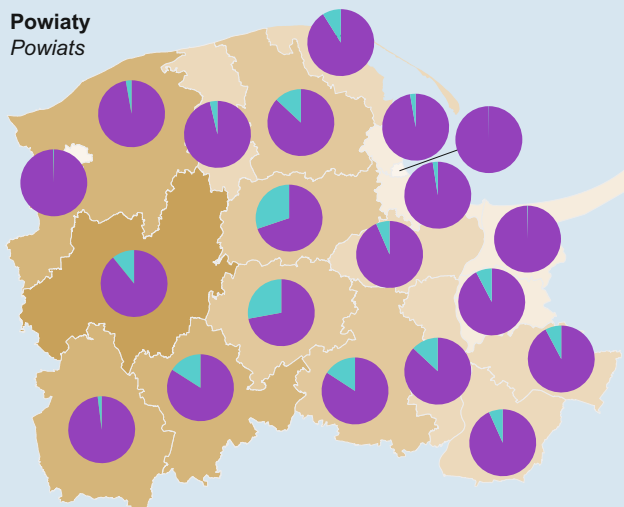
Województwo pomorskie
Pomorskie Voivodship

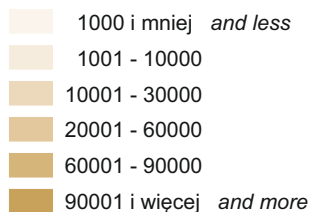
Podregiony
Subregions

Powiaty
Powiats

W ha
In ha

Lasy:
Forests:

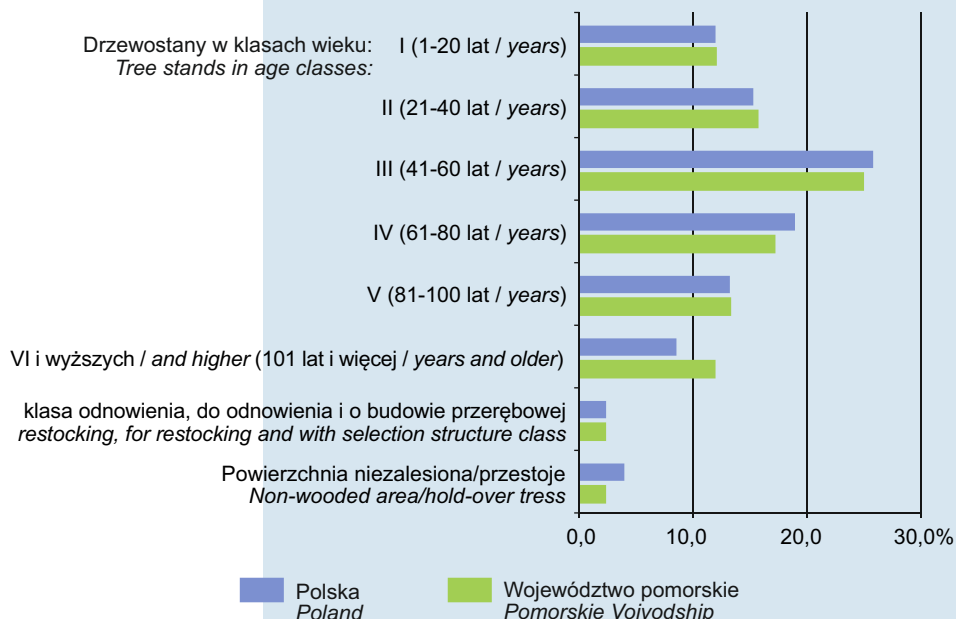

STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW W 2013 R.

Stan w dniu 1 I

STRUCTURE OF FOREST AREA BY AGE CLASS OF TREE STANDS IN 2013

As of 1 I

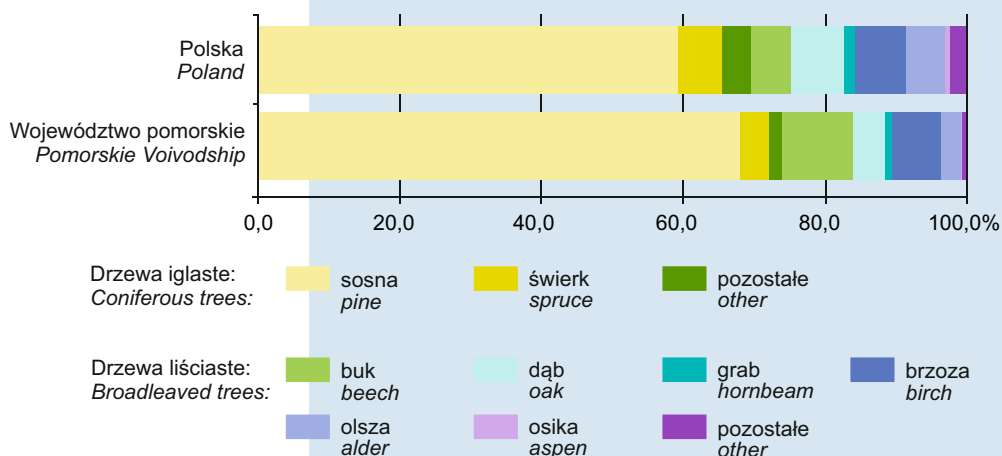

STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW^a W 2013 R.

Stan w dniu 1 I

STRUCTURE OF FOREST AREA BY SPECIES STRUCTURE OF TREE STANDS^a IN 2013

As of 1 I

^a Określonego na podstawie gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie.
^a Defined on the basis of dominant species in the tree stand.

STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU W 2013 R.

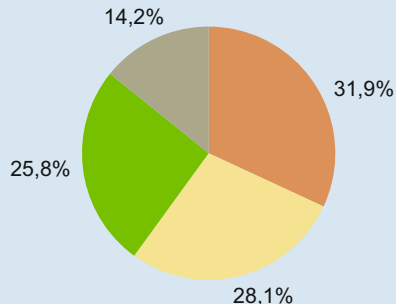
Stan w dniu 1 I

STRUCTURE OF FOREST AREA BY FOREST HABITAT TYPE IN 2013

As of 1 I

Siedliska nizinne:
Lowland habitat:

- bory
coniferous forests
- bory mieszane
coniferous forests mixed
- lasy mieszane
mixed forests
- lasy
forest

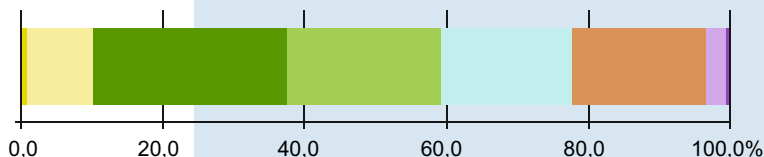

STRUKTURA ZASOBÓW DRZEWNYCH NA PNIU WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW W 2013 R.

Stan w dniu 1 I

STRUCTURE OF GROWING STOCK OF STANDING WOOD BY AGE CLASS OF TREE STANDS IN 2013

As of 1 I

- Drzewostany w klasach wieku:
Tree stands in age classes:
- I (1-20 lat / years)
 - II (21-40 lat / years)
 - III (41-60 lat / years)
 - IV (61-80 lat / years)
 - V (81-100 lat / years)
 - VI i wyższych / and higher (101 lat i więcej / years and older)
 - w klasie odnowienia^a i o budowie przerębowej
in restocking^a and with selection structure class
 - Przestoje^b
Hold-over tress^b

a Łącznie z klasą do odnowienia. b Drzewa nie wycięte w terminie przewidzianym kolejnością rębności.
a Including class for restocking. b Trees not felled in the assumed throughfell order.

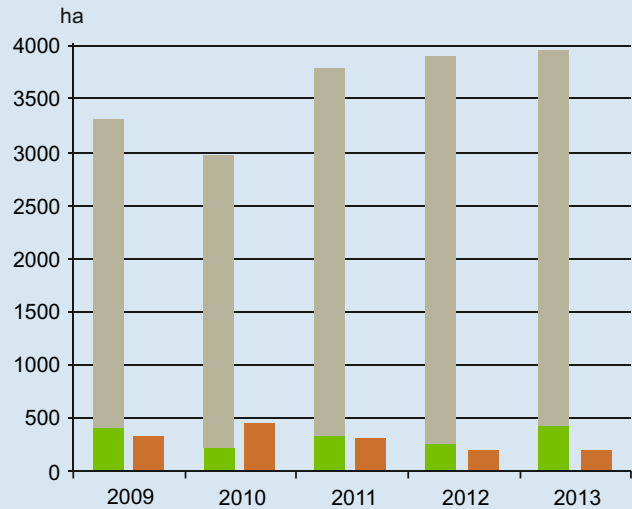
ODNOWIENIA I ZALESIENIA
RENEWALS AND AFFORESTATIONS

Odnowienia:
Renewals:

- sztuczne
artificial
- naturalne
natural

Zalesienia
Afforestations

-

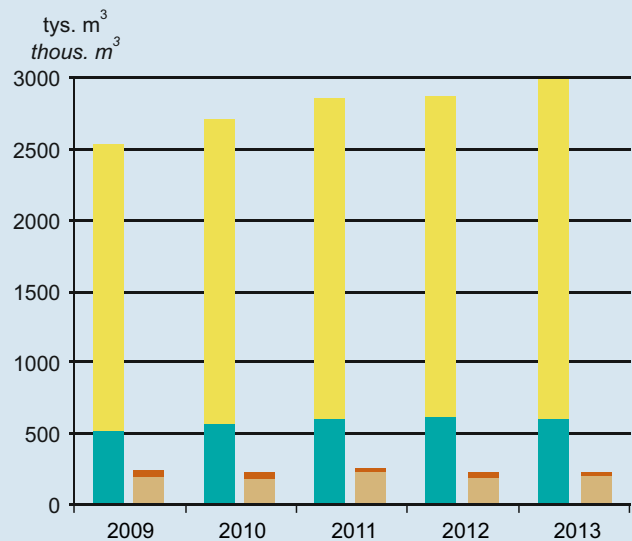
POZYSKANIE DREWNA WEDŁUG SORTYMENTÓW^a
REMOVALS BY RANGES^a

Grubizna:
Timber:

- iglasta
coniferous
- liściasta
non-coniferous

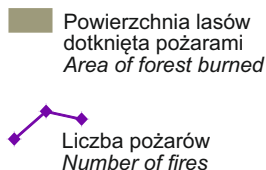
Drewno małowymiarowe^b:
Slash^b:

- do przerobu przemysłowego
for industrial uses
- opałowe
for fuel

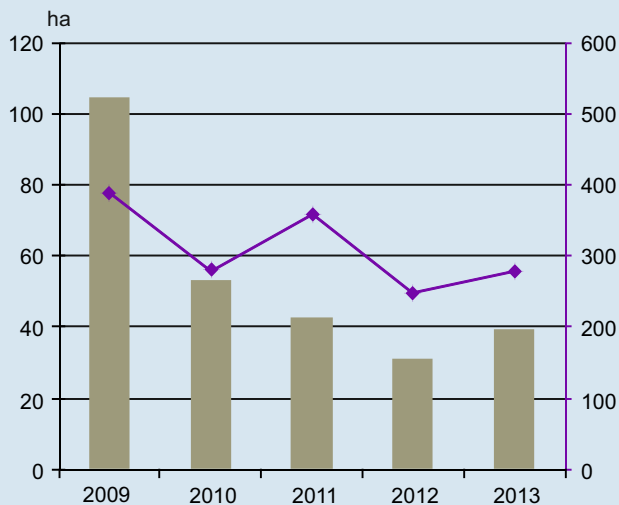
^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. ^b Wyłącznie w lasach publicznych.
a Excluding removals from plantings. b Exclusively in public forests.

POŻARY LASÓW^a FOREST FIRES^a

 ■ Powierzchnia lasów dotknięta pożarami
Area of forest burned

 ◆ Liczba pożarów
Number of fires

POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a

Stan w dniu 31 XII

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a

As of 31 XII

 ■ Parki narodowe
National parks

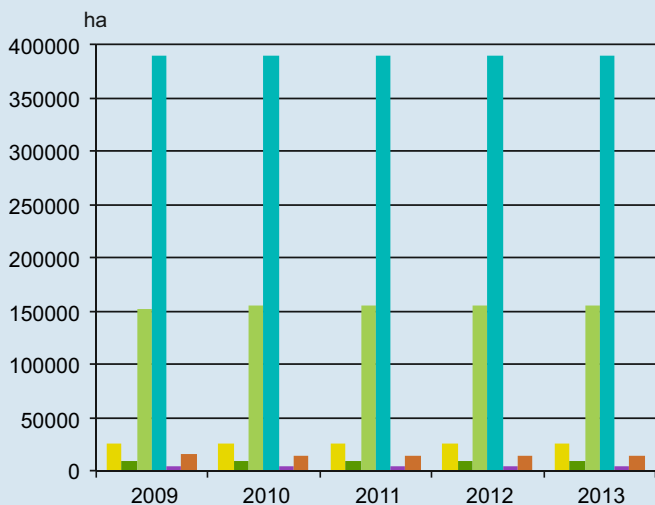
 ■ Rezerваты przyrody
Nature reserves

 ■ Parki krajobrazowe^b
Landscape parks^b

 ■ Obszary chronionego krajobrazu^b
Protected landscape areas^b

 ■ Użytki ekologiczne
Ecological areas

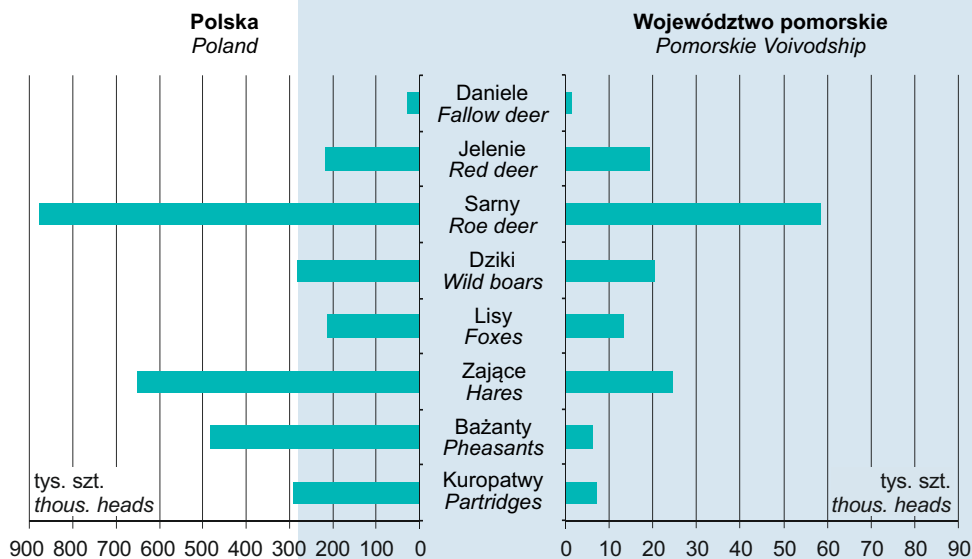
 ■ Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
Landscape-nature complexes

a Patrz uwagi metodyczne. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

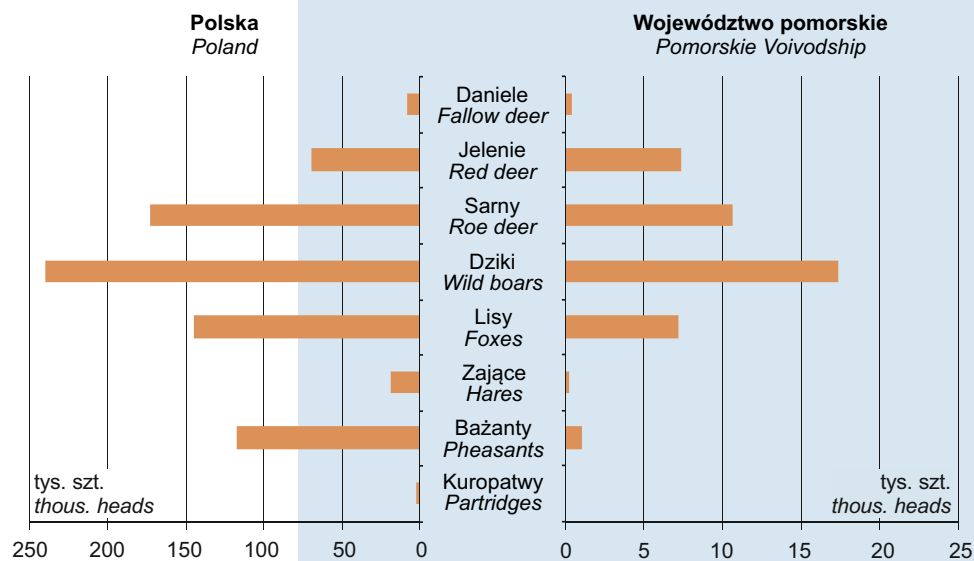
a See methodological notes. b Excluding nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological areas located within landscape parks and protected landscape areas.

WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE W ŁOWIECKIM ROKU GOSPODARCZYM 2012/13^a
MAJOR GAME SPECIES IN 2012/13 HUNTING ECONOMIC YEAR^a

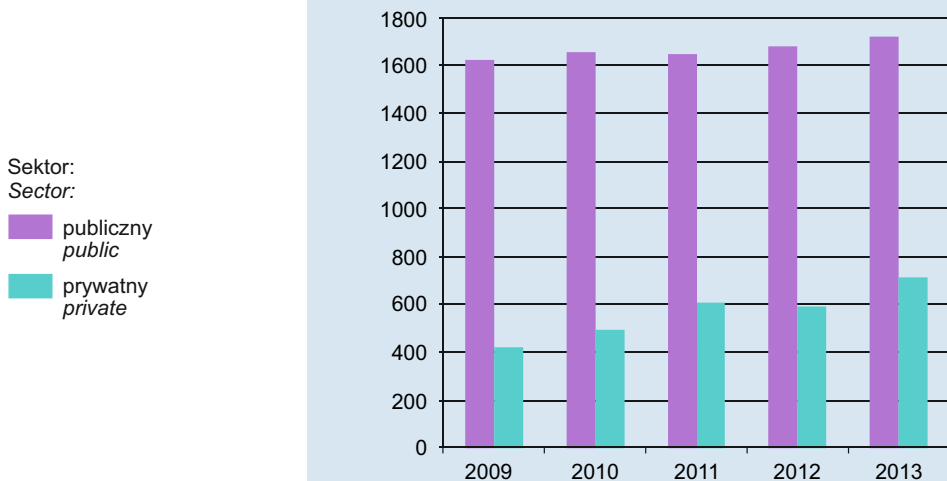
a Liczonym od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego; dane szacunkowe.
 a Defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year; estimated data.

ODSTRZAŁ WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH W ŁOWIECKIM ROKU GOSPODARCZYM 2012/13^a
SHOOTING OF THE MAJOR GAME SPECIES IN 2012/13 HUNTING ECONOMIC YEAR^a

a Liczonym od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego.
 a Defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year.

PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI W LEŚNICTWIE
EMPLOYED PERSONS^a BY OWNERSHIP SECTORS IN FORESTRY

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej.
^a Data concern economic entities employing 10 persons or more.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON W LEŚNICTWIE
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY RECORDED IN THE REGON REGISTER IN FORESTRY

